

νητικωτέρα, δηλονότι εὐγλωττοτέρα, καὶ τοῦτο χαρκτηρίζει κυρίως τὰ καλλιτεχνικά ἔργα.

Τὸ τερπνὸν ὑπηρετεῖ ἐπιχαρίτως, ἀλλὰ δὲν χαρακτηρίζει τὴν τέχνην· χρησιμεύει ἀπλῶς ὡς ἐνδειξις αὐτῆς. Ἀμφιβάλλετε περὶ τούτου; Διατί τότε μειδιᾶτε ὅταν ἀκούετε περὶ «μαγειρικῆς τέχνης»; Διατί δὲν τὴν ἀποθαυμάζετε; Αἱ καλαὶ τέχναι τὴν ἀποκηρύσσουσιν, διότι καὶ οἱ λεπτότεροι τῶν χυμῶν οὐδὲν συναίσθημα φέρουσιν ἀπὸ ψυχῆς εἰς ψυχὴν καὶ ὑποσκελίζουν ἀλλήλους ἐν τῇ μνήμῃ, ἀντὶ νὰ συσχετισθῶσιν, ὡς οἱ ἦχοι, ὅπως ἀποτελέσωσιν ἰδίαν γλῶσσαν. Οὐχί, ὁ γαργαλισμὸς τῶν αἰσθήσεων, χάριν αὐτῶν τούτων, δὲν ἀποτελεῖ τὴν τέχνην. Ἐπικαλοῦμαι τὴν μαρτυρίαν τῶν ἐξοχωτέρων πνευμάτων, τὴν τοῦ Κορνηλίου ἐκ δευτέρου.

Βεβαίῳ λοιπὸν ὅτι ἡ ἀγαθοεργία εἶνε τέχνη, καὶ τέχνη, ἐν ἣ ἡ μορφή εἶνε οὐσιώδης ιδιότης, ἀφοῦ ἡμπορεῖ νὰ καταστήσῃ μᾶλλον παρηγορητικὴν τὴν προσφορὰν τῶν θησαυρῶν τῆς καρδίας, ἀπὸ τὴν προσφορὰν τῶν θησαυρῶν τοῦ βαλαντίου. Ἡ ἰδανικωτέρα μορφή τῆς εὐποιίας εἶνε αἰσθητὴ εἰς μόνην τὴν συνείδησιν, διότι προϋποθέτει ὅτι ὁ εὐεργετῶν ἐτήρησε τὸ μυστικὸν τῆς εὐποιίας του. Ἐἵνε δὲ βεβαίως τὸ μόνον καλλιτεχνικὸν ἔργον, τὸ ἀρκούμενον εἰς τὴν εὐμένειαν τοῦ θεοῦ ὅμματος. Ἀλλ' ἡ ἀφάνεια δὲν εἶνε δεδομένη εἰς πᾶσαν ἐνάρετον πράξιν. Παραλείπομεν τὰς στρατιωτικὰς ἀνδραγαθίας, ἃς δὲν ἔχομεν ἐντολὴν νὰ βραβεύωμεν, ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἄλλαι, ὡς αἱ διασώσεις, αἰτινές κατ' ἀνάγκην εἶνε φανεραὶ καὶ δὴ ἐπιφανεῖς. Ἡ μορφή τῶν τοιούτων πράξεων εἶνε λαμπρά, ἕνεκα τῆς ἀπλότητος αὐτῶν μόνης, ἕνεκα τῆς αὐθορμήτου ζέσεως, τῆς μαρτυρούσης τὴν πρὸ τοῦ κινδύνου αὐταπάρνησιν. Ἡ ἀπλότης ἐν τῷ ἡρώϊσμῳ λοιπὸν εἶνε ἡ μορφή τῆς αὐταπαρνήσεως, ἐφ' ᾧ καὶ ἐπιβάλλει ἡμῖν θαυμασμὸν ἐνθουσιώδη. Ἐν τῷ ἑλέῳ, ἡ λεπτότης ἀποτελεῖ τὴν χάριν τῆς εὐεργεσίας, ἐφ' ᾧ θέλγει καὶ ἐμπνέει ἡμῖν τὸν τρυφερόν καὶ αἰμύλον θαυμασμὸν, ὃν ἐμπνέει πᾶν ὅ,τι εἶνε γλυκὺ καὶ ἐπιτυχές ἐν ταῦτῳ.

Αἱ ιδιότητες αὗται τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς χάριτος ἀρμόζουσιν εἰς τὴν εὐποιάν, ὡς εἰς τὴν καλλιτεχνίαν, διότι ἐν ἀμφοτέραις συντελοῦσιν εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν πλεονεκτημάτων τῆς ἐμπνεύσεως. Διὰ τοῦτο νομίζω ὅτι δικαιοῦμαι νὰ εἴπω ὅτι ἡ Ἀκαδημία, βραβεύουσα τὰς ἀγαθὰς πράξεις, βραβεύει ἀριστουργήματα καὶ στεφανοῦσα τοὺς ἐργάτας αὐτῶν, στεφανοῖ καλὰ τέχνας τῆς εὐποιίας.

K.

Τὰ σοβρώτατα, τὰ ὠραιότατα, τὰ ἀγιώτατα πράγματα δὲν ἀποδεικνύονται, ἀλλ' ἀποκαλύπτονται: ἐννοοῦμεν τὴν ἀγάπην ἀγαπῶντες, τὴν ἐλεημοσύνην ἐλεοῦντες, τὴν πίστιν πιστεύοντες.

Τὸ νὰ εὐχαριστῇται τις ἐν τῇ συναναστροφῇ ἀνθρώπων ὑπερόχων κατὰ τὸ πνεῦμα μαρτυρεῖ πνευματικὴν ἀνάπτυξιν, καὶ τάνάπαλιν πνεῦμα ταπεινὸν στενοχωρεῖται ἐν τοιαύτῃ συναναστροφῇ, ὅπως χὴν ἀναμιχθεὶς εἰς ὅμιλον κύκλων.

ΑΣΜΑΤΙΑ

B'.

Τὸ κύμβαλον ἡ χεὶρ σου ὅτ' ἐγγίζη,
τότε ἡ θεσπεσία μουσικὴ τοῦ
ἐνώπιόν μου σφαίρας ἀπατήτου
τὰς ἀτραποὺς ἀνοίγει καὶ φωτίζει.

Ὅπου ὁ λόγος παύει, καὶ ἀρχίζει
τὸ θεῖον κράτος τοῦ ἀνεκκλήτου,
ἐκεῖθεν διὰ γλώσσης αἰμιμήτου
ἡ μουσικὴ τὸ πᾶν ἐξεικονίζει.

Ἦθελα εἰς τοὺς πόδας σου νὰ πέσω,
καὶ εἰς τοὺς κόλπους σου νὰ ἀποθέσω
τὰ κάλλη τοῦ ἐπουρανίου κόσμου,

ὅσα ἡ δύναμις τῆς μουσικῆς σου,
κ' ἡ θέα τῆς περιπαθοῦς μορφῆς σου
γράφουν πρὸ τοῦ ἐξἄλλου πνεύματός μου.

Γ'.

Εἰς ποίους οὐρανοὺς μὲ ἀναρπάξεις,
ὅταν μοῦ μειδιᾷς μετὰ μαγείας,
καὶ μ' ὀφθαλμὸν μεστὸν εἰλικρινείας
καὶ ἀφελείας παιδικῆς μ' ἐτάξεις!

Ἐν σοὶ ἀναγεννώμαι! ὁμοιάζεις
πρὸς ὄνειρον ἑαρινῆς πρωίας!
σὺ τοὺς ἀρρήτους πόθους τῆς καρδίας
διὰ τοῦ ἔρωτός σου μοὶ ἐκφράξεις.

Ὅταν τὰ χεῖλή μου στ' ἄβρόν σου στόμα
συνθλίβω μετ' ἀγάπης διαπύρου,
κ' ἐξ ἡδονῆς σὺ τότε ἀνεκφράστου

μεθύουσα, τὸ λάμπον κλείεις ὄμμα,
ανοίγονται οἱ κόλποι τοῦ ἀπείρου,
καὶ ἡ μορφή μου μειδιᾷ τοῦ πλάστου.

Δ'.

Λάμπ' ἡ Ἀκρόπολις καὶ τὸ Θησεῖον
εἰς δύσεως χρυσᾶς ἀνταναχλάσεις,
καὶ μὲ θωπεύει, πνέουσα ἐκστάσεις,
ἀγία αὔρα ἐκ τῶν ἐρείπιων.

Μάτην, ὃ ὄραμα τῶν θαυμασιῶν,
εἰς κόσμους θέλεις νὰ μὲ ἀναρπάσῃς,
καθ' οὓς ἐκ σμίλης καὶ γραφίδος πάσης
τὸ τέλειον ἀνέτελλε καὶ θεῖον.

Μὲ θέλγει γυναικὸς μορφή ὠραία!
τὸ παρελθὸν μοὶ φαίνεται ἑρμῖα,
μὲ σύρει τὸ παρὸν καὶ μὲ ἐμπνέει.

Μὴ ὀργισθῇτε, πνεύματα ἀρχαῖα·
ἡ ἐμπνευσίς σας αὐτ' ἡ αἰωνία
ἐκ τοῦ ποτὲ παρόντος ὅας δὲν βέει;